

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu,
str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se
înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de
mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Tele-
grafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pastorala la Învierea Domnului

† NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Crișana și Maramureș.

Iubitului cler și popor: Har, milă și pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

„Mărire Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumină“.

(Din Doxologia mare)

Iubiții mei fii suflatești,

Toate Duminicile sînt ale Domnului. În toate se desfășoară la slujba Sfintei Liturghii, în taină, înfricoșatele pătimiri ale Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Duminică de Duminică preotul aduce în Sfîntul Altar jertfa cea nesîngeruoasă, ca să se împărtășească el și să-și împărtășească credincioșii pe care-i păstorește, cu scump Trupul și Sângele Domnului, „spre iertarea păcatelor și spre viața de veci“. În toate Sfintele Liturghii preamărim Învierea Domnului.

Ziua Sfintelor Paști este, însă, dragii mei, ziua Învierii Domnului în chip deosebit. Ea este mai plină de lumină, de strălucire dumnezeiască decît orice Duminică fiindcă o prăznuim după o pregătire anumită, potrivit înțeleptelor rînduiri ale Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Răsăritene: Cu post, cu sfinte slujbe, cu mărturisirea păcatelor sub patrafir preoțesc. Și așa, curății de orice prihană, gustăm din „pîinea cea cerească și paharul vieții“.

La Sfînta Liturghie de obște vedem numai cu duhul suferințele și jertfa pe care o aduce Mîntuitorul pentru iertarea păcatelor noastre. În vremea Sfîntului și marelui Post al Paștilor — și mai ales în Săptămîna Preacuratelor Patimi — vedem oarecum și cu ochii noștri cei trupești pătimirile Domnului, îngroparea Lui și slăvita Lui înviere cea de-a treia zi, din cetaniile ce se fac la sfînta biserică. De aceea, nu-i de mirare că pe cît de adîncă este jalea inimilor noastre în Săptămîna Sfintelor și mîntuitoarelor Patimi, pe atît

de mare ne este bucuria Învierii în zilele de Paști.

Insuflețiți de negrăita bucurie cu care prăznuim Paștile, nu ne mai săturăm cîntînd toți, într-un glas și într-o simțire, cîntarea creștineștii noastre biruințe asupra morții: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcînd și celor din mormînturi viață dăruindu-le“.

E lumină și căldură în sfintele noastre biserici; e lumină și căldură ca niciodată în inimile creștinești; niciodată nu se îmbrățișează mai frățește credincioșii ca la Paști; în nici o altă zi de praznic nu îndreaptă ei către Dumnezeu rugă de preamărire și de mulțumire mai caldă și mai plină de iubire ca atunci cînd ascultă cu toată virtutea sufletului lor îndemnul troparului: „Să se veselească cele cerești și să se bucure cele pămîntești, că a făcut biruință cu brațul Său Domnul, călcat-a cu moartea pe moarte, începător vieții morților, s-a făcut, din pîntecele iadului ne-a mîntuit pe noi, și a dat lumii mare milă“.

Gustînd cu îndestulare din dulceața viersurilor închinare Învierii Domnului și învăluții fiind de lumina care țîșnește din mormîntul aflat a treia zi deșert, parcă niciodată nu simțim atît de viu ca la Paști adevărul ce-l cuprinde cîntarea: „În Biserica mării Tale stînd, în cer ni se pare că sîntem...“²

Dar, iubiții mei fii suflatești, lumina și căldura care ne covîrșesc și ne întăresc sufletele ori de cîte ori prăznuim Paștile nu rămîn în sfintele noastre locașuri de închinare. La sfîrșitul slujbei, cînd purcedem către casă, le ducem în inimi, ca pe un odor scump, așa cum ducem lumînarea cu care am ocolit sfînta biserică în noaptea de Paști. Ba, mai mult! De la Paști și pînă la Ispas, vestea cea bună a învierii răsună în binețele romînești: „Hristos a înviat“. Ne facem în felul acesta — poate, unii din noi fără să ne dăm seama — apostoli ai Domnului, vestindu-i biruința asupra morții, la toată făptura, cu bucuria cu care cei dintii creștini au vestit învierea fraților lor întru credință.

Iubiții mei fii suflatești,

Cel dintii vestitor al învierii a fost ingerul Domnului: „Nu este aci, căci s-a sculat, precum a zis“;³ — așa a mîngăiat el pe mironosițele femei care foarte de dimineață au alergat la mormînt, ca să ungă trupul Domnului cu miruri, după datina vremii. Indată după aceea au alergat la mormînt Sfîntii Apostoli Petru și Ioan, încredințîndu-se de mărita înviere. Și apoi, după ei, ceilalți ucenici, cînd toți laolaltă, cînd parte din ei, s-au întîlnit cu Domnul înviat, în felurite locuri ale Țării Sfinte, de la Ierusalim și pînă-n îndepărtata Galileie.

Bucuria învierii a fost mare, pentru toți cei ce au gustat-o, fiindcă din caleafară a fost minunea învierii. De aceea au și vestit-o femeile mironosițe Apostolilor — și aceștia, fraților lor — mai întii în șoaptă, apoi tot mai pe față, pînă cînd, după Pogorîrea Sfîntului Duh, au ajuns s-o vestească „de pe acoperișurile caselor“, spunînd celor ce-i înfruntau și li se împotriveau: „nu putem să nu grăim cele ce am văzut și am auzit“.⁴ Și așa, cu îndrăzneala duhovnicească pe care le-a dat-o Duhul Sfînt, au vestit pretutindeni învierea Domnului, după cuvintele Mîntuitorului: „Ci cînd va veni Duhul Sfînt peste voi, veți lua putere și-mi veți fi mie martori ... pînă la marginile pămîntului“.⁵

Vestea aceasta, dragii mei, a pătruns și pînă la strămoșii noștri — Dumnezeu să-i hodinească și să-i învieze în ziua cea de apoi! — iar de la ei a ajuns pînă la noi. Și noi n-am schimbat nimic din moștenirea lor, din credința lor dreptmăritoare, cu care ne mîngăiem, ne luminăm și ne întărim în toate zilele vieții noastre.

Dar biruința Domnului asupra morții și asupra puterilor ei n-au vestit-o numai Sfîntii Apostoli și ceilalți prieteni ai Mîntuitorului, ci și potrivnicii Lui de-atunci, cărturarii și fariseii și bătrîinii poporului iudeu. Aceștia, cînd au aflat de la ostașii rînduiți să străjuiască mormîntul că

(Continuare în pag. 2)

¹ Troparul glasului al treilea.

² Troparul Utremez în Postul Paștilor.

³ Matei 28, 6.

⁴ Faptele Apostolilor 4, 20.

⁵ Faptele Apostolilor 1, 8.

Pastorala la Invierea Domnului

(Urmare din pag. 1)

Hristos a înviat, au ținut sfat și dându-le bani neașteptaților vestitori ai minunii celei mari, i-au îndemnat să spună lumii că ucenicii lui Iisus venind în puterea nopții i-au furat trupul. Această minci-noasă punere la cale, întărește adevărul Evangheliei că Domnul a înviat cu adevărat.

Dar, dragii mei, martori ai Invierii n-au fost numai oamenii, ci și unele lucruri neînsuflețite: Mormântul gol, giulgiurile și piatra răsturnată la gura gropii.

Mormântul aflat a treia zi deșert adeverește învierea Domnului și-și bate joc de neputincioasa răutate a celor fără de lege care au vrut să îngroape în pământ pe Dătătorul de viață. „În mormânt, viața, pus ai fost, Hristoase, și cu moartea Ta pe moarte o ai pierdut și viața lumii Tu ai izvorât”, cum cântăm la Prohodul Domnului. Cine a mai pomenit mormânt gol după trei zile de la îngropare? Iar Apostolii, înspăimântați și risipiți în toate părțile, chiar de erau mai plini de curaj, ce puteau face cu un mort, ca să-l fure? Și cum l-ar fi putut fura, din mormântul străjuit de ostașii romani, cu care nu se putea glumi?

Giulgiurile: Sfinte fășii de pânză fără de glas, cât de grăitoare rămân ele pînă la sfîrșitul veacurilor, adevărind învierea Domnului!

Iar piatra de la gura mormântului în care a zăcut Domnul, cu grijă pecetluită de iudei fiind, a ajuns să grăiască, așa cum proorocise Mîntuitorul, cînd a zis despre Sfinții Săi Ucenici și Apostoli: „De vor tăcea aceștia, pietrele vor striga”,⁶ vestind slăvita Sa înviere.

Adevărat că pe piatra răsturnată de pe mormânt nu era nici o scrisoare despre înviere. În zadar s-ar fi și pus. Scrisoarea, chiar scobită în piatră, s-ar fi șters cu vremea, fie de picioarele oamenilor neștiutori, fie de buzele credincioșilor. Vestirea îngerului, însă, care s-a întipărit adînc în inimile mironosițelor femei — și, de la ele mai departe, pînă la noi, cei de azi — nu se mai șterge niciodată, niciodată.

Iubiți credincioși,

Cu cîteva zile înainte de Sfintele și mîntuitoarele Sale Patimi, Domnul a intrat pentru cea din urmă oară în Ierusalim, „Cetatea Păcii”, — căci așa se tilcuiește pe limba noastră numele ei. Domnul a intrat în Ierusalim ca Împăratul Păcii, nu ca orice alt împărat. Ceilalți împărați ai vremilor de demult intrau în cetăți de obicei călări pe cai focși și cu alai de oștire. Împăratul Păcii intra în Ierusalim nu ca să-i cucerească zidurile pe sprînceana cărora a plîns de durerea neamului Său, ci dornic să cîștige inimile fraților Săi după trup, ca să le împace cu Tatăl cel din ceruri și spre a le înfrăți cu toate celelalte seminții ale pămîntului.

Astăzi, toate cetățile lumii, toate Ierusalimurile îl așteaptă cu nădejde pe Împăratul Păcii să binecuvinteze dorurile lor și cu dumnezeiasca Lui putere să plinească proorocia Isaiei, ca oamenii să facă

din suliiți fiare de plug și din săbii seceri. Iar noi, dreptcredincioșii, îl vom întâmpina cu strigarea: „Cela ce răstignire ai răbdat și moartea ai stricat înviind din morți, împacă viața noastră, Doamne, ca un Atotputernic”.⁷ Vino, Doamne Iisuse Hristoase, că noi, credincioșii, îți vom așterne în cale veștmintele simțămintelor noastre curate și îți vom flutura înainte stîlpările preamării! Vino și potolește vrajba dintre oameni. Fă să amuțescă graiurile prevestitoare de înverșunare, de năcaz și de moarte! Fă să se întindă peste Patria noastră iubită și peste toată lumea bucuria vieții, spre îndestularea și mulțumirea sufletească a tuturor oamenilor!

Iubiții mei fii sufletești,

Bucuria Paștilor, chiar așa mare cum e și chiar așa de mult cât ține ea, nu e roditoare după voia lui Dumnezeu decît dacă trezește în noi vrerea și ne aprinde de rîvna de-a ne trăi viața după învățătura Evangheliei. „Cel ce vrea să vină după mine — zice Domnul — să se lapede de sine... și să urmeze mie”.⁸

A urma Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos însemnează a iubi pe semenii noștri chiar și peste fire. O astfel de dragoste ne-a arătat nouă Dumnezeu, „prin aceea, că Hristos a murit pentru noi cînd eram încă păcătoși”.⁹

Oricît de ciudat ni se pare acest lucru, bună încredințare avem că numai așa se pot lecui înverșunările dintre oameni. Altfel, a încercat lumea destul să se ferească. Vedem însă că fără iubire de Dumnezeu, fără iubirea de aproapele și fără jertfă pentru el, nu se poate ajunge la învierea dorită și la bucuriile ei, după cuvîntul Evangheliei: „Grăutele de grîu, de nu va muri, el singur rămîne, iar de va muri, multă roadă aduce”.¹⁰

Oricît de potrivnic pornirii noastre firești ne-ar fi acest adevăr al Evangheliei, el este adevărat, fiindcă ne vine de la Dumnezeu, — și la una ca aceasta ne îndeamnă și Catavasia: „Ziua Invierii, popoare, să ne luminăm și să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi și să iertăm toate pentru Inviere”.

Eu, dragilor mei, sînt încredințat că veți plini cu osîrdie chemarea slăvitului praznic al Invierii Domnului și astfel veți dobîndi toate darurile lui cele îmbelșugate.

Împărtășindu-vă părintești binecuvîntări și caldele mele doriri de bine, vă întîmpin cu strămoșeștile noastre binețe de Paști:

HRISTOS A INVIAT!

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu-Tatăl și împărtășirea Sfîntului Duh să fie cu voi cu toți.

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor,

† NICOLAE

arhiepiscop și mitropolit

Data în reședința Noastră mitropolitană din Sibiu, la praznicul Invierii Domnului din anul 1958.

⁷ Din stihirile Invierii, de la glasul 1.

⁸ Matei 16, 24.

⁹ Romani 5, 8.

¹⁰ Ioan 12, 24.

Pentru pace

Înainte de a merge spre patimă, Mîntuitorul a zis ucenicilor Săi: „Pacea mea dau vouă” — „să nu se tulbure inimile voastre”. Iar după ce a înviat, cînd s-a arătat aceluiași ucenici, care erau înfricoșați, le-a zis: „Pacea vouă” Și s-au bucurat ucenicii, văzînd pe Domnul înviat și pacea s-a sălășluit în inimile lor.

Dar Mîntuitorul a dăruit pacea ucenicilor Săi, pentru ca aceștia s-o dăruiască și ei tuturor. El a fericit pe „făcătorii de pace”. El le-a spus ucenicilor că atunci cînd intră la cineva, să zică: „pace casei acesteia”. El i-a trimis în lume ca să vestească pacea și să se străduiască pentru ca pacea să se sălășluiască în suflete, între oameni și între popoare.

Praznicul Invierii Domnului este nu numai praznic al vieții, ci și al păcii revărsate în inimi și propovăduite tuturor. Căci prin cruce — zice Sf. Ap. Pavel — s-a surpat zidul vrajbei dintre popoare și s-a vestit pace pentru toți, pentru cei de aproape și pentru cei de departe. Crucea e împăcarea noastră cu Dumnezeu și împăcarea dintre oameni, dintre popoare. Invierea e semnul că de acum trăim sub lumina păcii, că împărăția păcii a început și ea va merge din biruință în biruință.

De fapt ucenicii Domnului au fost vestitori ai păcii. Despre ei se pot spune cuvintele proorocului Naum: „Fericite sînt picioarele celor ce vestesc pacea!”.

Pe urmele ucenicilor, Sfinții Părinți au stat în slujba păcii. Biserica a sădit în inimi dorința după pace. E drept: au fost și războaie multe, dar din suflete nu s-a mai stins setea după pace. Pacea a devenit un ideal, pe care îl doreau popoarele.

Astăzi pacea nu este numai o dorință: uriașe mase de oameni din toată lumea luptă împotriva războiului și pentru biruința păcii.

Ce vom face noi, ucenicii lui Hristos? — Vom sălășlui mai adînc în suflet cuvîntul Domnului înviat: „Pacea vouă”. Ne vom bucura de pacea, care se revărsă din Invierea Domnului. Vom căuta să înlăturăm vrajba dintre noi și să semănăm pacea pretutindeni. Vom munci pentru o viață mai bună în zile de pace, alături de oamenii muncii din țara noastră. Vom lupta pentru pacea a toată lumea, împreună cu toți luptătorii pentru pace de pe pămînt. Este o mare bucurie pentru un creștin să poată lupta în marea armată a păcii, care dărimă cetățile războiului și sădește grădinile înflorite ale păcii. Este o mare cinste să fii alături de luptătorii păcii, să aduci partea ta de muncă și luptă pentru ca pacea să fie atotstăpîitoare în lume.

Domnul cel înviat ne întîmpină și pe noi cu cuvintele: „pace vouă!” Pacea Lui să ne stăpînească sufletul, ca să fim semănători ai păcii și vestitori ai buneînvoiri între popoare!

Praznic

*In liniștea ce cheamă tradițiile străbune,
Bătrîna toacă bate, vestind la rugăciune
Și-n ulițele albe de colbul ridicat,
Creștinii se îndreaptă cu pasul așezat.*

*Biserica gătită în strai de sărbătoare
E plină de lumină, ce ard tremurătoare;
Podoabă peste chipul cununilor de foc;
Ștergare în alesuri și flori de busuioc.*

*Bărbații-n haine albe, femeile-n cătrînță
Smeriți, își frîng genunchii cu inima-n credință
Și-n ora asta sfîntă de Paște creștinesc,
Chiar îngerii coboară, ei înșiși de slujesc.*

V. MUREȘAN

Invierea Domnului

Sf. Apostol și Evanghelist Matei (28, 1—8) ne spune că pe vremea când se lumina de ziuă, adică în zorii zilei de duminică, au venit Maria Magdalena și cealaltă Marie la mormânt. Pe mormânt știm că era pusă o piatră mare și piatra era pecetluită. Dar lângă mormânt erau străjeri, care stăteau de pază, ca nu cumva să vie ucenicii Domnului și să-l fure noaptea (Matei 27, 63—66). Cele două Marii știau lucrul acesta. Ele voiau numai „să vadă mormântul“, în care zăcea mort Cel pe care îl iubeau mai mult decât orice.

Când ele s-au apropiat de mormânt, iată s-a făcut cutremur mare, că un înger s-a coborât din cer, a prăvălit piatra și a stat deasupra ei. Din pricina cutremurului și a strălucirii îngerului („ca fulgerul“) străjerii s-au umplut de frică, făcându-se „ca morți“. Femeile s-au spăimîntat. Ingerul însă a zis femeilor: „Nu vă temeți. Știu că pe Iisus cel răstignit căutați. Nu este aici. S-a sculat, precum a zis. Veniți de vedeți locul unde fusese pus Domnul. Și degrab mergînd spuneți ucenicilor Lui că s-a sculat din morți...“

Citind aceste cuvinte, ne întrebăm: când s-a sculat din morți, când a înviat Domnul? — Dacă ne-am lua după unele picturi, am zice: Domnul a ieșit din mormânt după ce îngerul a prăvălit piatra. Așa ne arată acele picturi învierea: îngerul stă pe piatra ridicată și Mîntuitorul iese ca un biruitor din mormânt, iar străjerii sînt speriați. Dacă cumpănim cele scrise de Sf. Evanghelist Matei, atunci lucrurile s-au întîmplat altfel. După ce îngerul a ridicat piatra nu ni se spune că a ieșit Mîntuitorul din mormânt, așa cum este pus în picturile acelea. Ingerul dimpotrivă le spune femeilor că Mîntuitorul nu este în mormânt, ci s-a sculat. Când s-a sculat? — Desigur înainte de venirea îngerului, care a ridicat piatra, că atunci când îngerul a ridicat piatra Mîntuitorul nu mai era în mormânt. Aceasta e înțelesul limpede al cuvintelor îngerului. Femeile n-au văzut pe Mîntuitorul atunci, ci au văzut numai pe înger, piatra și mormîntul gol. Mîntuitorul a înviat, a ieșit din mormânt, când piatra era încă pe mormînt. Când a ridicat îngerul piatra de pe mormînt, mormîntul era gol.

Așa și spun cîntările bisericesti, că Mîntuitorul a înviat „piatra fiind pecetluită“. (Troparul învierii glas. I). Mîntuitorul a înviat fără a ridica piatra și fără a strica pecețile și fără știrerea străjerilor. Așa cum după aceea Domnul cel înviaț a intrat la Sf. Apostoli ușile fiind încuiate, așa acum a ieșit din mormînt piatra fiind pe mormînt.

Va întreba cineva: cum se poate aceasta? Doar și Lazăr a înviat, dar după ce s-a ridicat piatra de pe mormîntul lui? — Răspundem: învierea lui Lazăr nu e tot una cu învierea Domnului. Lazăr s-a întors la viața trupească de mai înainte. „Invierea“ lui Lazăr e întoarcere din moarte trupească la viața trupească. Lazăr a mai trăit după aceea mai mulți ani și a murit. El și după „invierea“ a fost într-un trup muritor. De aceea a fost nevoie să se ridice piatra de pe mormînt și apoi puterea lui Dumnezeu să-l întoarcă din moarte la viață (In. 11, 39—45). Mîntuitorul, prin înviere, nu s-a întors la viața trupească obișnuită, la viața cea muritoare, ci trupul lui s-a schimbat în trup duhovnicesc, în trup nemuritor, trup nestrucăcios. (I. Cor. 15, 40—54). De aceea Domnul nu mai are nevoie să se ridice piatra de pe mormînt: El iese din mormînt fără a mișca piatra și intră în cameră fără a descuia ușile. De aceea Domnul cel înviat nu poate fi văzut cu ochii cei pămîntești: El se face văzut, se arată când vrea și cui vrea,

cît timp vrea, ca apoi să se facă iar nevăzut. (Mt. 28, 9, 16; Mc. 16, 9—14; Lc. 24, 15—49; In. 20, 14—28; 21, 1—22; I Cor. 15, 5—8). Iar după înălțarea la Cer rămîne nevăzut pînă la sfîrșitul veacurilor, cînd se va arăta tuturor într-o mărire.

Invierea Domnului este înălțarea trupului de la starea de muritor la starea de nemuritor. Așa vom învia și noi la sfîrșitul veacurilor, nu ca Lazăr, ci ca Mîntuitorul, și vom fi nemuritori, vom trăi în veșnicie.

De ce, atunci pictura aceea ne arată învierea altfel, ca și cînd Mîntuitorul a înviat după ce s-a ridicat piatra? — Pentru că pictorul n-a citit cu băgare de seamă cele scrise în Sf. Evanghelii și a socotit că așa se arată mai bine biruința lui Iisus Hristos. Acest fel de pictură a apărut întîi în Apus, la romano-catolici. De acolo a venit și la noi în Ardeal și o găsim în multe biserici ortodoxe din Ardeal.

În Biserica Răsăritului însă nu așa se pictează învierea, ci altfel. De obicei învierea e pictată așa: Mîntuitorul stă cu picioarele pe porțile iadului care sînt zdrobite, și cu mîinile întinse spre Adam și Eva și ceilalți drepti ai Vechiului Testament, pe care îi slobozește din iad. În felul acesta se arată că prin înviere iadul s-a zdrobit și viața a biruit. Un alt fel de a picta învierea e acesta: mormîntul e cu piatra și pecețile pe el; iar deasupra mormîntului (deasupra pietrei la o mică înălțime) este Domnul înviat. Aceasta e pictura, care arată învierea așa cum a fost și cum ne spun Sfintele Evanghelii. Așa se picta învierea și la noi, în Ardeal, cu 2—300 ani în urmă. Așa o putem vedea pictată și azi la paraclisul „Bunevestiri“ care e în stînga bisericii Sf. Nicolae din Schei (Or. Stalin). Pictura aceasta e din anii 1733—34. Abia, de vreo 100 ani încoace, învierea aceasta a fost înlocuită cu învierea catolică, venită din Apus. Aceasta e o greșală, pe care pictorii bisericesti nu trebuie s-o mai facă. Invierea trebuie pictată sau cu zdrobirea porților iadului sau — și mai bine — așa cum s-a întîmplat, cum o găsim la Sf. Nicolae din Schei și la alte biserici ortodoxe din țara noastră.

Acesta este adevărul despre învierea Domnului: El a înviat piatra fiind pe mormînt și pecețile nestrucate, — adică înainte de venirea femeilor și înainte de coborîrea îngerului, care a ridicat piatra de pe mormînt.

Invierea Lui este începătura învierii noastre. Preamărind învierea Domnului să ne înnoim

Cuvînt cu folos

Între mădularele omului limba stă la loc de frunte.

De ce? Pentru că limba omenească are rolul de a ajuta oamenilor să comunice întreolaltă, să-și spună gîndurile lor bune, părerile lor, pentru a se învăța unii pe alții, pentru a-și da sfaturi sănătoase unii altora, dar și pentru a aduce imne de laudă lui Dumnezeu.

Că acesta este rostul limbii și nu altul, ne arată Mîntuitorul Iisus Hristos, cînd zice, că: „Pentru tot cuvîntul deșert pe care îl vor rosti oamenii vor da seama în ziua judecării“ (Matei 12, 36). Cuvintele de prisos deci, care nu spun nimic, vorbăria goală, nu o încuviințează Domnul nostru Iisus Hristos. Ne vorbește de aceasta și sf. ap. Pavel cînd zice: „Frații mei, cîte sînt adevărate, cîte sînt cinstite, cîte sînt drepte, cîte sînt curate, cîte sînt iubite, cîte sînt de bună laudă acestea să grăiți (gîndiți)“ (Filipeni 4, 8).

Iată dar ce program măreț are de îndeplinit limba noastră. Dar vai, adesea noi facem chiar dimpotrivă. Cineva spunea pe bună dreptate că omul are două urechi ca să audă de două ori, doi ochi ca să vadă de două ori și o singură gură ca să vorbească odată, ba nici odată, ci pe jumătate, pentru că gura este folosită și la mîncare. Iar noi am astupat pe cît am putut urechile, am închis ochii, dar în schimb am deschis gura mare de tot, lăsînd-o să vorbească gîndite și negîndite, numai ce-ar trebui nu.

Și atunci nu fără temei spune sf. Iacob în scrisoarea sa: „Limba este mădular mic dar cu mari lucruri se laudă. Iată, puțin foc și cît codru poate aprinde. Limba încă este un foc, o lume a nedreptății... plină de otravă, aducătoare de moarte. Cu ea binecuvîntăm pe Dumnezeu și Tatăl și cu ea blestemăm pe oameni, care sînt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu. Din aceeași gură iese binecuvîntarea și blestemul. Nu trebuie frații mei să fie așa. Curge oare din vîna aceluiși izvor apa dulce și apa amară?“ (Iacob 3, 5—11). Este de prisos să mai spunem că o vorbă necugetată, aruncată așa într-o doară, este dusă de vînt și încinge adesea un sat întreg. Și o pădure odată aprinsă este greu de stins.

Dacă sîntem creștini se cuvine ca cuvîntul nostru să fie „totdeauna plăcut, dres cu sare“ (Coloseni 4, 6), adică cu gust. O mîncare, de pildă, dacă nu are sare este fără gust și nu este înghițată decât de cel ce vrea cu ori ce preț să-și umple pîntecul cu ceva. Cuvintele noastre să nu fie așa, ci să fie drese cu sare, să fie plăcute la gust, adică să spună ceva bun și de folos aproapelui nostru, altfel sînt searbede și deșarte.

Trebuie să mai știm apoi că cuvîntul nostru vedește și cele dinlăuntru ale noastre“ căci din prisosința inimii grăiește gura“, zice Domnul. „Omul cel bun din visteria cea bună a inimii sale scoate cele bune, iar omul cel rău din visteria cea rea a inimii sale scoate cele rele“ (Luca 6, 45). Acest adevăr l-au observat și oamenii.

Iată ce spun versurile următoare:

Din miros cunoști o floare
Păsărica după cînt,
Aurul după culoare
Și pe om după cuvînt.

Deci:

Ce spui, adevărat să fie,
De-ntrebi, cuminte să o faci,
Cum spui, ca ziua clar să fie,
Altfel mai bine-ar fi să taci.

(Continuare în pag 4)

viața, ca și noi să ajungem la învierea întru mărire și să petrecem pururea cu Domnul cel înviat.

Ieromonah Nicolae

† Protopopul stavrofor Emilian Cioran

În ziua de 17 decembrie 1957, prot. st. Emilian Cioran a trecut la cele veșnice. Fostul paroh al Rășinariilor, protopop al Sibiului și în urmă consilier la Mitropolia Ardealului, era o figură binecunoscută între credincioșii din jurul Sibiului și preoții din Mitropolia Ardealului, pentru caracterul său hotărât, deschis și religios-moral și pentru bogata lui activitate. Pentru aceste însușiri, deși a murit la vârsta de 73 ani împliniți, știrea despre încetarea lui din viață a produs simțăminte de regret în sufletul celor ce l-au cunoscut și apreciat.

Prohodirea lui s-a făcut Joi, 19 decembrie 1957, în Catedrala din Sibiu, de către Prea Sfințitul arhieru Teodor, înconjurat de un sobor de preoți, în prezența membrilor familiei lui și a unui public numeros. Răspunsurile funebre le-a dat corul studenților teologi, sub conducerea profesorului și compozitorului Gheorghe Șoima. A fost înmormântat la Rășinari.

Au ținut cuvântări P. Sfințitul Arhieru Teodor, profesorul Dr. Spiridon Cindea, preotul Dumitru Hămbășan din Sadu, iar la mormântul din Rășinari preotul Ioan Brote de acolo. În ele au fost scoase în lumină: caracterul de adevărat preot și om de omenie al defunctului și activitatea lui multilaterală, pe care a dezvoltat-o treptat, în Rășinari, la Catedrala din Sibiu, la protopopiatul Sibiului, la Reuniunea meseriașilor din Sibiu, la Mitropolia Ardealului, la Asociația Clerului din Arhiepiscopia noastră și la alte multe societăți și instituții culturale, din care a făcut parte.

Adormitul în Domnul a văzut lumina zilei în comuna Rășinari (Raionul Sibiu) la 30 octombrie 1884 din părinții țărani: Șerban Cioran și Stana născută Dancășiu. Școala primară a făcut-o în comuna sa natală, iar studiile secundare la liceul din Sibiu, unde în anul 1903 și-a luat bacalaureatul. Din 1903 pînă în 1906 a urmat cursurile la Institutul Teologic din Sibiu, iar la 6 august 1906 a fost ales preot în Rășinari, la parohia devenită vacantă după moartea preotului Iosif Goga. După căsătoria sa cu Elvira, fiica notarului Gheorghe Comanici din Veneția de Jos (raion Făgăraș), a fost hirotonit întru preot la data de 20 noiembrie 1906 și în ziua de 21 noiembrie a fost instalat în parohie, de unde după o activitate apreciabilă în anul 1924, a ajuns paroh al bisericii Catedrale din Sibiu și protopop al protopopiatului Sibiu. Între anii 1930—1947 a fost președintele Asociației Clerului din Arhiepiscopia Sibiului, în care timp s-a ridicat căminul preoțesc de la Băile Bazna (raionul Mediaș). În anul 1938 a fost ales consilier la Mitropolia Ardealului și secretar al „Fundațiunii Gojdu”. Aci a activat pînă la anul 1947, cînd s-a pensionat după un serviciu neîntrerupt de 41 ani — în slujba Bisericii.

Protopopul stavrofor Emilian Cioran a fost și om de cultură și harnic cercetător al trecutului Bisericii noastre. A scris și a colaborat la Telegraful Român, Revista teologică și Foaia noastră din Sibiu; a lucrat istoricul bisericii vechi și noi din Rășinari, o monografie istorică a familiei Barcianu de acolo, cu șapte generații de preoți și a scris Experiențe pastorale și Amintiri, rămase toate aceste lucrări în manuscris.

Dumnezeu să-i așeze sufletul în corturile dreptilor, să-l odihnească în sînurile lui Avram și cu dreptii să-l numere.

A. GILEA

Din viața parohiilor

Protopopiatul Toplița, cel mai îndepărtat de Centrul Arhiepiscopiei noastre cu toate că are parohii mai puține, poate fi totuși considerat ca unul din protopopiatele fruntașe.

Iată cîteva din realizările acestui protopopiat în cursul anului trecut:

CASA PAROHIALA NOUA DIN FILEA

1. Parohia Filea a avut plăcutul și creștinescul prilej de a-și avea terminată casa parohială, ridicată din munca și contribuția credincioșilor.

S-a oficiat Sf. Liturghie și Vecernia la care au luat parte P.C. Prot. Chichernea Grigore, și preoții: Ioan Crăciun — Bistra-Mureș, Oprea Arghir — Pietriș și preotul din loc Grosu Cornel.

În sf. biserică după Sf. Liturghie părintele protopop a rostit o predică, în care după ce a lăudat fapta vrednică a credincioșilor, le arată că fapta lor este un act de considerație față de păstorul lor sufleteș și o dovadă a credinței lor, căci s-au îngrijit de un adăpost, unde să se statornicească preotul lor și copiii săi.

În curtea casei parohiale s-a oficiat sfințirea apei și sfințirea casei parohiale, după care a luat cuvîntul preotul Oprea Arghir — Pietriș, care în cîteva cuvinte, arată că Biserica Ortodoxă s-a bazat în toate actele sale, în toate realizările sale pe inima cea bună și darnică a credincioșilor. Actul de astăzi vine să dovedească că aci în Filea turma cunoaște pe păstorul său.

Preotul Grosu Cornel mulțumește credincioșilor săi pentru munca și jertfa depusă la edificarea casei parohiale.

PRAZNUIREA DIN PAROHIA REVENITA MAIOREȘTI

Pentru intensificarea vieții religios-morale și consolidarea revenirii, a avut loc un cerc misionar preoțesc în Maiorești, participînd: P. C. Protopop Chichernea Grigore și preoții: Popescu Ioan — Dumbrava, Socaci Aurel — Rușii-Munți, Sămărghișan Emil — Rîpa de Jos, Oprea Arghir — Pietriș, Crăciun Ioan — Bistra Mureș și preotul local Mihailas Ioan.

S-a slujit în sobor Sf. Liturghie, la care au luat parte mulți credincioși. Răspunsurile la Sf. Liturghie au fost date de corul bisericesc din localitate.

În cadrul Sf. Liturghii a rostit predica C. preot Sămărghișan Emil, mîncînd de la pericopa

Cuvînt cu folos

(Urmare din pag. 3)

Limba credinciosului trebuie să fie limba dragostei, care nu știe să grăiască decît cele ale lui Dumnezeu și cele ce sînt spre zidirea semenilor noștri.

De aceea, de ni se pare că limba noastră nu-și împlinește rostul ei firesc, să zicem rugăciunea aceasta: Pune Doamne strajă gurii mele și ușă de stăpînire asupra buzelor mele; ajută-mi ca limba mea să o pun numai în slujba Ta, în slujba binelui și adevărului, să grăiesc numai cele plăcute Ție și de un adevărat folos mie și semenilor mei.

Diacon GH. PAPUC

zilei: „Ieșit-a sămănătorul să semene sămînța sa“....

La sfîrșitul Sf. Liturghii părintele protopop arată în cuvîntarea sa, că credința numai atunci va fi vie și statornică, dacă va fi împreună cu fapte, căci credința fără fapte este moartă.

Se binecuvintează o evanghelie foarte frumoasă, legată în metal, și o cruce din material masiv pentru Sf. Prestol, ambele în valoare de lei 1600, donate de credincioasa Tancău Gafta, precum și un rînd de vestimente bisericesti, donate de văduva Maria Moldovan.

Se administrează maslul de obște pentru cei prezenți și bolnavi după care preotul local Mihailas Ioan mulțumește fraților preoți, care s-au ostenit pentru vestirea cuvîntului dumnezeesc și pentru înălțarea sufletească a credincioșilor reveniți din Maiorești, care sînt cu totul atașați și încadrați în disciplina și rînduiala Bisericii Ort. Romîne, păstrînd credința strămoșească.

SFINȚIREA CLOPOTULUI DIN PAROHIA RUȘII MUNȚI

În parohia Rușii Munți a avut loc „Cercul preoțesc” și cu această ocazie s-a sfințit clopotul în greutate de 960 kgr. donat de credincioșii: Ciacău Ioan și soția sa, Ciacău Iuliana, Dechi Gheorghe și soția Nastasia.

La această mare solemnitate au participat următorii preoți: P. C. Prot. Chichernea Grigore, Mihailas Ioan — Maiorești, Oprea Arghir — Pietriș, Grosu Cornel — Filea din raionul Toplița, precum și preoții: Ioanichie Groze parohia Sebeș, Pop Vasile — Gledin, Sălăgean Alexandru parohia Idicel-Sat, Maximilian — Aluniș.

S-a oficiat Sf. Liturghie în sobor. La pricreasă preotul Grosu Cornel — Filea a rostit predica, despre spiritul de jertfă, valoarea sufletului și mîntuirea lui prin fapte bune.

După sfințirea clopotului, în curtea Bisericii a ținut o cuvîntare P. C. Protopop și cuvinte de mulțumire a adus preotul local Socaci Aurel.

REPARAREA BISERICII DIN LUNCA BRADULUI

În parohia Lunca Bradului s-a ținut „Cercul preoțesc” cu ocazia sfințirii unei icoane mari, a Sf. Fecioare Maria, donată și adusă de la Mănăstirea Durău.

Au fost prezenți: P. C. Prot. Chichernea Grigore și preoții Moldovan Teodor — Rastolița și preotul local Bucur Teodor.

S-a săvîrșit Sf. Liturghie în sobor, după care s-a sfințit icoana.

Predici au fost rostite de părintele protopop și pr. Moldovan Teodor, cărora în încheiere le mulțumește preotul local, precum și credincioșilor care au donat bani pentru stativul acestei icoane și repararea Bisericii în exterior, dînd citire listei donatorilor.

Aceste realizări pe teren bisericesc mărturisesc despre rîvna credincioșilor și preoților, călăuziți de Pr. Protopop, pentru bunăstarea sîntelor lui Dumnezeu biserici și pentru propășirea în viața duhovnicească.

CORRESPONDENT

